a2zpapers.com

Exam. Code : 103205
Subject Code : 1215

B.A./B.Sc. Semester—V

MUSIC (Vocal)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :— Students will have to attempt any **FIVE** questions in all. Each question carries equal marks. Q. No. **1** is compulsory.

1. Answer the following questions in a very brief manner :
   (i) Names of any two Thumri singers.
   (ii) Jati of Raag Kedar.
   (iii) Date of birth and birth place of folk singer Surinder Kaur.
   (iv) Name three Classical Gayan shaillies used in Gurmat Sangeet.
   (v) Vaadi Samvadi swaras of Raga Adana.
   (vi) Thaat of Raga Kamod.
   (vii) Gharana style of Shri Dalip Chander Bedi.
   (viii) Gayan Samay of Raga Shudh Kalyaan.
   (ix) Aaroh, Avroh and Pakad of Raga Darbaari.
   (x) Which Tala is best suited for Thumari Gayan ?
2. Describe the development of Indian Notation System, merits and demerits in preserving traditional compositions of Indian Classical Music.

a2zpapers.com
www.a2zpapers.com
We provide GNDU question papers, PTU question papers, PU question papers

a2zpapers.com

3. Explain the importance of Globalization in Indian Music in Modern context.

4. Write short notes on the following :—

   (1) Tappa

   (2) Thumri

5. Describe the inter-relation between Music and Yoga.

6. Explain the different classical Gayan Shaillies used in Gurmat Sangeet.

7. Write down the full Description of Raag Shudh Kalyaan and Kedar.

8. Write down the Life sketch and contribution of Shri Dalip Chander Bedi in the promotion of Hindustani Music.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਪ੍ਰੀਖਿਆਰਥੀ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ **ਪੰਜ** ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ **1** ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਤਿ ਸੰਖਿਪਤ ਉੱਤਰ ਦਿਉ :

   (i) ਕਿਸੇ ਦੋ ਠੁਮਰੀ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

   (ii) ਰਾਗ ਦੇਦਾਰ ਦੀ ਜਾਤੀ।

   (iii) ਲੋਕ ਗਾਇਕ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਜਨਮ ਦਿਨ ਅਤੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਲਿਖੋ।

   (iv) ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਉਪਯੋਗ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਤਿੰਨ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਲਿਖੋ।

   (v) ਰਾਗ ਅਦਾਨਾ ਦੇ ਵਾਦੀ ਸੰਵਾਦੀ ਸਵਰ।

   (vi) ਰਾਗ ਕਮੋਦ ਦੇ ਥਾਟ।

   (vii) ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦਰ ਬੇਦੀ ਦੀ ਘਰਾਨਾ ਸ਼ੈਲੀ।

a2zpapers.com
www.a2zpapers.com
We provide GNDU question papers, PTU question papers, PU question papers

a2zpapers.com

(viii) ਰਾਗ ਸ਼ੁੱਧ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਗਾਇਨ ਸਮਾਂ।

(ix) ਰਾਗ ਦਰਬਾਰੀ ਦੀ ਆਰੋਹ, ਅਵਰੋਹ ਅਤੇ ਪਕੜ।

(x) ਠੁਮਰੀ ਗਾਇਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਰਾਗ ਸਭ ਤੋਂ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ ?

2. ਭਾਰਤੀ ਨੋਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ, ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸੰਰਚਨਾ ਦੇ ਸੰਰਖਣ ਵਿੱਚ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਅਵਗੁਣਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

3. ਆਧੁਨਿਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

4. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਉਪਰ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(1) ਟੱਪਾ

(2) ਠੁਮਰੀ।

5. ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਯੋਗ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

6. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

7. ਰਾਗ ਸ਼ੁੱਧ ਕਲਿਆਣ ਅਤੇ ਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪੂਰਣ ਪਰਿਚੈ ਲਿਖੋ।

8. ਸ਼੍ਰੀ ਦਲੀਪ ਚੰਦਰ ਬੇਦੀ ਦਾ ਜੀਵਨ ਪਰਿਚੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

नोट :— परीक्षार्थी सभी में से कोई **पांच** प्रश्न करें। सभी प्रश्नों के अंक समान है। प्रश्न संख्या **1** अनिवार्य है।

1. निम्नलिखित प्रश्नों के अति संक्षिप्त उत्तर दीजिए :

(i) किन्हीं दो ठुमरी गायकों के नाम लिखिए।

(ii) राग केदार की जाति।

(iii) लोक गायक सुरिंदर कौर का जन्म दिन तथा जन्म स्थान लिखिए।

a2zpapers.com
www.a2zpapers.com
We provide GNDU question papers, PTU question papers, PU question papers,

a2zpapers.com

(iv) गुरमत संगीत में प्रयोग की गई तीन गायन शैलियों के नाम लिखो।

(v) राग अदाना के वादी सम्वादी स्वर।

(vi) राग कमोद के थाट

(vii) श्री दलीप चंदर बेदी की घराना शैली।

(viii) राग शुद्ध कल्याण का गायन समय।

(ix) राग दरबारी की आरोह, अवरोह तथा पकड़।

(x) ठुमरी गायन के लिए कौन-सा राग सबसे अनुकूल है ?

2. भारतीय नोटेशन प्रणाली के विकास, भारतीय शास्त्रीय संगीत की परंपरागत संरचना के संरक्षण में गुणों तथा अवगुणों का वर्णन करो।

3. आधुनिक संदर्भ में भारतीय संगीत में वैश्वीकरण के महत्व की व्याख्या कीजिए।

4. निम्नलिखित पर संक्षिप्त नोट लिखो :

(1) टप्पा

(2) ठुमरी।

5. संगीत तथा योग के मध्य अंतर-संबंध का वर्णन करो।

6. गुरमत संगीत में प्रयोग की जाने वाली विभिन्न शास्त्रीय गायन शैलियों की व्याख्या करो।

7. राग शुद्ध कल्याण तथा केदार का पूर्ण परिचय लिखिए।

8. श्री दलीप चंदर बेदी का जीवन परिचय तथा हिन्दुस्तानी संगीत के प्रोत्साहन में उनका योगदान लिखिए।

a2zpapers.com
www.a2zpapers.com
We provide GNDU question papers, PTU question papers, PU question paper